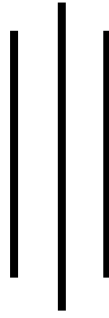
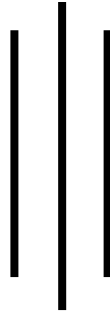

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजक
एवं नगर उप-प्रमुख कविता विष्टले
२०७७/०३/०८ गते सातौं नगरसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को
बजेट वक्तव्य

बडीमालिका नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मार्तडी बाजुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

१. विश्वभर तथा हाम्रै घर आँगनमा कोरोना भाइरसको प्रभाव बढीरहेको विषम परिस्थितिमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले व्यवस्था गरेको कानूनी व्यवस्था अनुसार बजेट एवं कार्यक्रम तर्जुमा समिति संयोजकको हैसियतले यस गरिमामय सभामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्न गईरहेको छु ।
२. यस घडीमा प्रजातन्त्र, लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि विभिन्न कालखण्डमा जीवनोत्कर्ष गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात महान शहीदहरु प्रति सम्मानपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै नागरिक स्वतन्त्रता र मुक्तिका लागि जीवन पर्यन्त संघर्ष गर्नुहुने नेतागणहरुमा हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्न चाहान्छु । लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिको आन्दोलनको कठीन घडीमा नेतृत्व गर्नुहुने आदरणीय अग्रज राजनीतिज्ञहरुमा उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।
३. गौरवमय सभा मार्फत नगरपालिकाको भलो चाहने र विकासको यात्रामा हातेमालो गर्ने समस्त शुभचिन्तक सहयोगी संघ/संस्था, पत्रकार मित्रहरु, सामुदायिक रेडियो लगायत नगरवासी आमाबुवा दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।
४. जनताको नजिकको सरकारका हिसावले जनभावना अनुसार सरकार सञ्चालनका लागि आवश्यक ऐन नियम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन चरणमा छौ । सामाजिक, आर्थिक, भौतिक पूर्वाधार र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा "समृद्ध बडिमालिका" निर्माणको आधार तयार गर्ने दिशामा अग्रसर छौ ।
५. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट नयाँ परिस्थितिले सिर्जना गरेको चुनौतीपूर्ण अवस्थालाई सामाना गर्ने र समस्यालाई अवसरको रूपमा भरपुर उपयोग गर्ने तर्फ नगरपालिका सजग रहेको छ ।
६. यस प्रतिकुल अवस्थामा नगरवासीको जीवन रक्षा र भविष्यप्रति सजग रही विकासको लयमा लैजाने गरी चालु आ.व. का क्रमागत योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारिता र महत्व हेरेर निरन्तरता दिईएको छु भने परिस्थितिले सिर्जना हुने रोग, भोक र बेरोजगारी न्यूनिकरण गर्ने गरी बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
७. बजेट विनियोजन गर्दा नेपालको संविधान र कानूनहरु, नगरसभाले पारित गरेको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यपालिका बैठकबाट निर्धारित बजेटका प्राथमिकता, टोल टोलका समस्या, वडा समिति, विषयगत समिति, राजश्व परामर्श समिति, नगरपालिकाको आवधिक योजना, पञ्चवर्षिय जीविकोपार्जन सुधार योजना लगायत विभिन्न विकास साझेदार लगायतका विज्ञहरुको सुझावलाई ध्यान दिएर बजेट कार्यक्रम तय गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

८. चालु आर्थिक वर्ष २०७६/०७६ को बार्षिक प्रगतिका बारेमा संक्षिप्तमा जानकारी गराउन चाहान्छु । चालु आर्थिक वर्षको कुल बार्षिक बजेट रु ४० करोड ७४ लाख २ हजारमध्ये

प्रशासनीक तथा चालु प्रकृतिका कार्यक्रमहरू तर्फ २० करोड २४ लाख १० हजार ५३१ रुपैया खर्च भएको छ भने पूँजीगत तर्फ ७ करोड ९२ लाख ९७ हजार १०१ रुपैया बजेट खर्च भएको छ।

९. अब म आगामी आर्थिक २०७७/७८ मा संचालन गरिने मुख्य-मुख्य कार्यक्रमहरूका बारेमा जानकारी गराउन चाहान्छु।

१०. आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा कुल राजश्व संकलन ३७ लाख ९० हजार ५ सय हुने अनुमान गरिएको छ। यसैगरी नगरपालिकालाई सहयोग गर्ने विकासका साझेदारहरू युनिसेफ नेपाल, युन एन हेविटेड, ग्रामीण जलस्रोत परियोजना, जि.आइ.जेड लगायतका विकास साझेदारहरू, नीजि क्षेत्र, सहकारी र बैङ्क तथा वित्तिय संस्थासंगको सहकार्यमा नगर समृद्धीको यात्रालाई निरन्तरता दिइनेछ।

अध्यक्ष महोदय,

११. अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहान्छु। बजेटका उद्देश्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

क) वर्तमान विषम परिस्थितिबाट नगरवासीको जीवन रक्षा गर्दै जीवनयापन सहज र सुरक्षित बनाउने,

ख) प्राप्त स्रोत साधनको समुचित परिचालन गरी रोक, भोक र बेरोजगारीको अन्त्यको आधार तयार हुनेछ,

ग) नगरवासीको नजिकको सरकार भएकाले सबै नगरवासीलाई अभिभावकत्व प्रदान गर्न सफल हुने,

घ) सामाजिक विकास, आर्थिक उनन्ती, पूर्वाधार विकास र संस्थागत सुदृढीकरण मार्फत सभ्य समाज र आर्थिक रुपमा समृद्ध नगर निर्माण गर्दै जाने,

१२. नगरको नीति कार्यक्रम र उद्देश्यलाई साकार पार्न प्राथमिकतागत रुपमा तयार पारिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को विषयगत क्षेत्रगत रुपमा बजेट तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहान्छु।

आर्थिक विकास क्षेत्र

१३. आर्थिक विकास क्षेत्रमा कुल २ करोड २३ लाख ५६ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु । अधिकांस नगरवासी कृषि पेशामा आवद्ध रहेको र कृषिलाई रोजगारीको प्रमुख स्रोतका रूपमा विकास गर्न कृषि तर्फ कूल १ करोड ३९ लाख ७५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१४. साविकका गाविस अन्तरगत भौनेरा, मार्तडी र जडाङ्गामा सेवा केन्द्र स्थापना गरी किसानको खेतवारीमा प्राविधिक र प्रविधिको उपलब्धता सुनिश्चितता गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
१५. कृषकसँग नगर प्रमुख कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै कृषि क्षेत्रमा कोरोना भाइरसको प्रभावबाट सिर्जना हुने प्रभावको न्यूनीकरणका लागि अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालिन कार्यक्रम तर्जुमा गरिने व्यवस्था गरेको छु ।
१६. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका वा कृषि विषय अध्ययन गरेका वा शिक्षित बेरोजगारसंग लागत साझेदारीमा कृषि व्यवसाय सञ्चालनका लागि वीउँपूजीका रूपमा रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु भने बैङ्क तथा वित्तीय संस्था तथा सहकारीहरूसंग लगानीमा सहकार्यका लागि प्रोत्साहित गर्ने गरी व्यवस्था मिलाएको छु । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप रोजगारी सिर्जना गर्ने र युवा रोजगारीका लागि रूपान्तरण पहल आयोजनाको सञ्चालन गरिने व्यवस्था गरेको छु ।
१७. सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसंगको सहकार्यमा जिल्ला सदरमुकाम मार्तडीमा कृषकको आफ्नै बजार निर्माण गर्नका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु । सबै वडाबाट कृषि उपज ल्याएर कृषकले आफ्नै बजारमा विक्रि वितरणमा सहजता प्रदान गर्ने विश्वास लिएको छु ।
१८. कृषकलाई ढुवानीमा अनुदान, कृषि उपजको मुल्य निर्धारण गरी कृषि बजारिकरणका लागि कृषि मेला, महोत्सव गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु भने कृषकलाई प्रोत्साहनका लागि रु १ लाखको बडीमालिका कृषक प्रोत्साहन कोषको स्थापना गरेको छु ।
१९. सबै वडामा माटो परिक्षण गरी सामुहिक खेतीलाई पाइलट प्रोजेक्टका रूपमा सञ्चालन गरिने व्यवस्था मिलाएको छु ।
२०. कृषकसँग नगर प्रमुख कार्यक्रम अन्तरगत स्थान विशेषको सम्भाव्यताको आधारमा विस्तार गरिएको पकेट क्षेत्रलाई थप परिस्कृत र सिकाई केन्द्रका रूपमा विकास गर्न रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२१. एक वडा एक नमूना उत्पादन केन्द्र स्थापना गरी सोही केन्द्रबाट कृषकलाई नमूना कृषि प्रदर्शन प्लटका रूपमा विकास गरिदै लगिनेछ ।
२२. परम्परागत उत्पादन, हस्तकला लगायतका कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन प्रदर्शनी गरी प्रतिस्पर्धात्मक उत्पादन प्रणालीको विकास गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु । उद्योग वाणिज्य तर्फ रु ४० लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२३. तमाम प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाले सम्पन्न नगरपालिकाको पर्यटकीय पूर्वाधार विकास तथा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि रु १६ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु। नगरपालिकाको प्रवेशद्वार पोरखे र हरडे खोलामा स्वागतद्वार निर्माण गरिनेछ।
२४. सहकारी क्षेत्रसंग लगानीमा साझेदारी गर्दै आर्थिक विकासका लागि र २ लाख ८० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु। सहकारीलाई कृषि तथा व्यवसायजन्य क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
२५. हरेक नगरवासीको वित्तीय पहुँच स्थापनाका लागि एक घर एक बैङ्क खाता अभियान सञ्चालन गर्न रु ४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु। महिला घरमुली भएका परिवारको नि शुल्क खाता सञ्चालनको व्यवस्था गरेको छु।
२६. पशुपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन विकास, पशु सेवा केन्द्र सञ्चालन, डिपिङ्कग ट्याङ्की मर्मत तथा निर्माणका लागि ९ लाख ५१ हजार बजेटको विनियोजन गरेको छु।

सामाजिक विकास क्षेत्र

२७. सामाजिक विकास तर्फ १९ करोड ४२ लाख ४७ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
२८. विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार निर्माण, शिक्षकका लागि आवश्यक तालिम, शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन लगायतका शिक्षा क्षेत्रमा कुल १३ करोड २५ लाख ३१ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
२९. कक्षा ५ र ८ मा उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन पुरस्कार, कोभिड १९ बाट प्रभावित विद्यार्थी पठन पाठन परिपुर्ति कक्षा, आयोगका तयारी कक्षा सञ्चालन, विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु।
३०. नगरवासीको जीउ ज्यानको रक्षा गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता प्रदान गर्न लागि रु ३ करोड ३ लाख ५५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
३१. नगरवासीको नियमित स्वास्थ्य जाँचका लागि जाँच कार्ड, हरेक महिना सबै विद्यार्थीको स्वास्थ्य जाँचका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरेको छु।
३२. महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम, ३ वटा स्वास्थ्य चौकीमा प्रयोगशालाको व्यवस्था लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालनको प्रवन्ध मिलाएको छु।
३३. योग शिक्षा, आयुर्वेद उपचार पद्धतीलाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु।
३४. विभिन्न विकास साझेदारको सहकार्यमा पूर्ण सरसफाई उन्मुख नगरपालिका निर्माणका लागि खानेपानी योजना निर्माण, खानेपानी सुरक्षा योजना तर्जुमा, पानीको शुद्धता परिक्षण लगायतका गतिविधी सञ्चालनका लागि १ करोड ९५ लाख ९ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

३५. घरको आर्थिक अवस्थाका कमजोर भएका कारण सरसफाई सामग्री खरिद गर्न नसक्नेहरूलाई सरसफाई सामग्री सहयोग गर्न रु १ लाखको सरसफाई सहायता कोषको व्यवस्था गरेको छु ।
३६. हाम्रो संस्कृती हाम्रो पहिचान अभियान अन्तरगत परापुखदिखि पुज्दै आएका माणु तथा मन्दिरहरूको स्तरोन्नती, धर्मशाला निर्माण, संस्कृती जगेर्ना, अभिलेखीकरण, भोटेजनजातीको कला संस्कृती प्रवर्द्धन र विकास, पञ्चे वाजा व्यवस्थापन लगायत संस्कृती प्रवर्द्धनका क्षेत्रमा कुल ५८ लाख ५५ हजार रुपैया वजेट विनियोजन गरेको छु ।
३७. स्वस्थ निरोगी र अनुशासनका खेलकुद भन्ने कार्यक्रमका लागि नगरपालिकाको सम्भाव्य स्थानमा नगरस्तरिय खेलकुद मैदान, खेलाडीको क्षमता विकास र विभिन्न प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न खेलकुद तथा मनोरञ्जन क्षेत्रमा कुल १४ लाख २२ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु ।
३८. जेष्ठ नागरिक, युवा, महिला, बालबालिका, लक्षित वर्गको सर्वाङ्गिक विकास र सशक्तिकरणका लागि सञ्चालन हुने कार्यक्रमका लागि लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरणका क्षेत्रमा कुल ४५ लाख ७५ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु ।
३९. जेष्ठ नागरिकबाट अन्तरपुस्ता सीप तथा ज्ञान हस्तान्तरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ भने अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई स्वावलम्बन हुने खालका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु ।

पूर्वाधार विकास क्षेत्र

४०. पूर्वाधार विकास तर्फ जम्मा ५ करोड ९६ लाख २७ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु ।
४१. हाम्रै कार्यकालमा सबै वडा केन्द्रसम्म सडकको पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरूप यसै आर्थिक वर्षमा वडा नं ५ बाहेकका वडामा सडक पहुँच पुऱ्याउने गरी वजेटको व्यवस्था गरेको छु भने वडा नं ५ मा सडक निर्माणका लागि उल्लेख्य बजेट विनियोजन गरी प्रदेश तथा संघीय सरकारसंगको समन्वयको प्रवन्ध मिलाएको छु ।
४२. नगरपालिकाबाट निर्माण गरिने योजनाहरूको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन, वायो इन्जिनियरिङ्ग, योजनाबाट पर्ने प्रभाव मुल्याङ्कन गरी निर्माण गरिने प्रवन्ध गरेका छौं ।
४३. बडीमालिका चक्रपथ, विभिन्न पर्यटकीय सडक, कृषि सडक निर्माण, विकास साझेदारसंगको सहकार्यमा योजना सञ्चालनका लागि समपुरक कोष लगायत स्थानीय सडक पुल, झोलुङ्गे पुल तर्फ कुल २ करोड ९७ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।
४४. नगर गौरवको योजनाका रूपमा रहेको त्रीकोण झोलुङ्गे पुल निर्माण कार्य यसै वर्षमा प्रारम्भ गरिनेछ भने द्वारिका, लोडे वगरका झोलुङ्गे पुलको निर्माण कार्य यसै आ.व.मा सम्पन्न गरिने गरी प्रवन्ध मिलाएको छु ।

४५. प्राविधिक अध्ययन अनुसार सबै खेतवारीमा सिँचाइ सुविधा पुऱ्याउने लक्ष्य अनुरुप नगरका विभिन्न वडामा सिँचाई योजना सञ्चालनका लागि रु १ करोड ७ लाख ५० हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
४६. नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न गर्न, वडाका लागि आवश्यक प्रशासनिक भवन निर्माण गर्न, सामुदायिक भवन निर्माण तथा मर्मतका लागि भवन तथा वस्ती विकास क्षेत्रमा कुल ६४ लाख ५० हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
४७. गत आ.व.का क्रमागत योजना, वडा तथा नगर स्तरिय मर्मत सम्भार कोष, सञ्चार, विकास साझेदारसंगको सहकार्यका लागि समपुरक कोष लगायतका क्षेत्रमा कुल १ करोड १५ लाख २७ हजार वजेट विनियोजन गरेकोछु।
४८. उज्यालो बडीमालिका अभियान सफल पार्न लघु तथा साना जलविद्युत वैकल्पिक उर्जा तर्फ १२ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र

४९. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ १ करोड ५७ लाख ८५ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
५०. ग्रीन एण्ड क्लीन बडीमालिका अभियान अन्तरगत भुइघाँस तथा डालेघाँस प्रवर्द्धन, सामुदायिक वनमा नर्सरी स्थापना, जडीबुटी पार्क स्थापना, हरियाली पार्क निर्माण लगायतका निर्माण तथा अभियान सञ्चालनका लागि वन तथा भू संरक्षण क्षेत्रमा रु ६ लाख ७५ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
५१. जलाधार तथा सिमसार क्षेत्र पहिचानका लागि वडा नं २ मा पर्ने दहडाँडा स्थित गैरि दह संरक्षणका लागि आवश्यक वजेटको प्रवन्ध गरेको छु। साझेदार निकायको सहकार्यमा जलवायु परिवर्तन र अनुकुलनका कार्यक्रम सञ्चालन र सहकार्यका लागि समेत वजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
५२. नगरका विभिन्न स्थानमा ढल निकास, शौचालय निर्माण, ल्याण्डफिल साइटको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन लगायतका कृयाकलाप सञ्चालनका लागि रु ३१ लाख १० हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
५३. नदी नियन्त्रण, तटबन्धन लगायतका जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणमा ६८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
५४. कोभिड-१९ संकट व्यवस्थापन लगायत भविष्यमा आइपर्ने विपद्को व्यवस्थापन तथा राहतका लागि रु ५० लाख बजेट व्यवस्थापन गरेको छु।

सुशासन तथा संस्थागत विकास क्षेत्र

५५. जनताको शासन जनमैत्री प्रशासन अभियान अन्तरगत सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फ ८ करोड ७३ लाख १ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
५६. जनताको शासन स्थापित गर्न सेवा प्रवाह सुदृढीकरण, तथ्याङ्क अध्यावधी, खोज अनुसन्धान, सुशासन प्रवर्द्धन, पञ्जीकरण सुदृढीकरण, सार्वजनिक सुनुवाई, राजश्व सुधार योजना कार्यान्वयन लगायतका सामान्य सेवा सञ्चालनका ८ करोड ८ लाख ८५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
५७. नगरपालिकाको आफ्नै सुरक्षा संयन्त्र निर्माण गरी नगरवासीको शान्ति सुरक्षामा सुदृढीकरण गर्न नगर प्रहरीका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध गरेको छु।
५८. इ-बडीमालिका अभियान अन्तरगत वडाको इन्टरनेट सुधार गरी स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयमा इन्टरनेट सुविधा पुऱ्याउन सूचना प्रविधि तर्फ रु ९ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
५९. पर्यापर्यटन विकास तथा सम्भावित वस्तीमा होमस्टेको स्थापनाका लागि विकास साझेदारसंग सहकार्यका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु।
६०. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापनमा ३२ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
६१. कर्मचारीहरूको कार्यदक्षता र क्षमता विकासका लागि तालिम, खोज अनुसन्धान र अध्ययन भ्रमणका लागि बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
६२. दिनरात नभनि कोभिड-१९ को नियन्त्रण, रोकथाम र उपचारमा संलग्न स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधी र कर्मचारीहरूका लागि वीमा, जोखिम भत्ता लगायतका प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालनका आवश्यक बजेटको प्रवन्ध मिलाएको छु।

अध्यक्ष महोदय,

६३. अब माथी उल्लेखित क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन तथा स्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहान्छु।
६४. आगामी आर्थिक वर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न रु ३७ करोड ९३ लाख १६ हजार विनियोजन गरेको छु। कुल विनियोजन मध्ये चालु १७ करोड १५ लाख ४८ हजार (४५ दशमल २३ प्रतिशत) र पूँजीगत तर्फ २० करोड ७७ लाख ६८ हजार (५४ दशमल ७७ प्रतिशत) रहेको छ।
६५. आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरिक आम्दानीबाट ३७ लाख ९० हजार ५ सय, संघीय सरकार समानीकरण अनुदान १० करोड ८१ लाख, सशर्त तर्फ १५ करोड ९३ लाख, विशेष अनुदान १ करोड र राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त ७ करोड ४९ लाख ८१ हजार ७ सय ५०, प्रदेश सरकार समानीकरण ६९ लाख ६८ हजार, राजश्व बाँडफाँड १३ लाख ७८ हजार र अन्य स्रोत १ करोड ४७ लाख ९७ हजार ७५० बाट व्यहोरिनेछ।

६६. अब म आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व परिचालनको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
६७. नगरपालिका क्षेत्रमा उद्योग धन्दा, ठुला व्यापार व्यवसाय लगायत राजस्व असुलीको बलियो आधार नभएकाले आन्तरिक आम्दानी सन्तोषजनक रूपमा बढ्न सकेको छैन । कोरोनाको प्रभाव न्यूनीकरणका लागि करिव ३ महिना बन्दाबन्दी गरिएको, हाल सार्वजनिक यातायात समेत सञ्चालन नभएको अवस्थामा व्यवसायीलाई राहत, बन्दप्राय अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाइ आर्थिक कृयाकलापलाई दीगो र बलियो स्रोतका रूपमा विकास गर्न देहाय उद्देश्य हासिल हुने गरी राजस्व परिचालन गरिनेछ ।
- क) कोरोनाबाट प्रभावित कृषि तथा पशुपालनजन्य व्यवसायको पुनरुत्थान हुने गरी सहूलियत प्रदान गर्ने,
- ख) उत्पादनजन्य तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने खालका उद्योग व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्ने,
- ग) राजस्व प्रशासनको संस्थागत विकास, सूचना प्रविधिको प्रयोग, कर शिक्षा तथा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने करको दायरामा ल्याउने खालका कृयाकलाप सञ्चालन गर्ने ।
६८. अब म आगामी आर्थिक वर्षको राजस्वका दर सम्बन्धी प्रस्ताव र राजस्व सुधारका कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।
६९. यस आर्थिक वर्षमा राजस्वका कुनै पनि दरमा वृद्धि गरिएको छैन । कोभिड-१९ बाट प्रभावित व्यापार व्यवसायमा कर सहूलियतको व्यवस्था गरिएको छ । कृषि तथा पशुपालनजन्य उद्योग व्यवसायमा लगानी गर्ने लगानी कर्तालाई करछुट, नविकरण शुल्क मिनाहा जस्ता व्यवस्थाको प्रवन्ध गरिएको छ ।
७०. व्यापार व्यवसायको मार्तडी बजार क्षेत्र र बाहिरका साना बजारमा करका दरमा न्यायिक रूपमा निर्धारण गरेको छु ।
७१. विलासिता तथा सामाजिक शान्ति खलवलाउने मदीराजन्य व्यापार व्यवसायलाई निरुत्साहित गर्न मदीरा नविकरण शुल्क साविककै कायम गरिएको छ ।
७२. सामान्य गरिखाने वर्गका लागि लाग्ने सिफारिस शुल्कमा सहूलियतको व्यवस्था गरिएको छ ।
७३. राजस्व नगरपालिकाका नभई हाम्रै लागि भन्ने मान्यता स्थापित गर्न राजस्व सचेतता विकासका लागि उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय र घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयसंगको सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७४. आगामी आर्थिक वर्षमा गत वर्षदिखि सञ्चालित क्रमागत योजनाहरूको निर्माण सम्पन्न हुने, निर्माणमा तिव्रता आउने अपेक्षा गरेको छु ।
७५. विगतका ३ वर्षको अवधीमा तयार गरिएको नीतिगत तथा कार्यक्रमगत जगमा टेकेर आगामी वर्षको बजेटले समृद्ध नगर खुसी नगरवासीको सपना साकार पार्न योगदान

पुन्याउने आशा गरेको छु । यस संकटपूर्ण घडीमा एकतावद् भएर अघि बढ्न यस बजेटले सहयोग गर्ने विश्वास लिएको छु । सबै राजनैतिक दलका प्रतिनिधी, विकास साझेदार, सञ्चारकर्मी, नीजि तथा सहकारी संघ संस्था लगायत सम्पूर्ण नगरवासीलाई उद्देश्य प्राप्ति तर्फ सिर्जनशील सहयोगको आव्हान गर्दछु ।

७६. कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा स्थानीय समुदायको ठूलो भूमिका हुने भएकाले स्थानीय समुदायले अपनत्व ग्रहण गरी यसको सफल कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्याउने अपेक्षा गरेको छु । प्रस्तावित कार्यक्रमबाट नगरपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा प्रवाहमा गुणात्मक सुधार आई सुशासन वृद्धिमा सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको छु ।

७७. बजेट तर्जुमा गर्दा मार्गदर्शन प्रदान गर्नुहुने नगर प्रमुखज्यू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, विषयगत समितिका संयोजक र सदस्यज्यूहरू, नगर सभा सदस्यज्यूहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दछु । क्षेत्रगत रूपमा अमुल्य सुझाव प्रदान गर्नुहुने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका व्यक्तित्व, नागरिक समाज, उद्योग वाणिज्य संघ, बजार व्यवस्थापन समिति, करदाता लगायत दिनरात खट्ने कर्मचारीवर्गलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, देश तथा जिल्ला बाहिर रहनु भएका नगरवासी लगायत समस्त नेपाली दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरूलाई कोभिड १९ को जोखिमबाट सुरक्षित रहन र सुरक्षित राख्न अपील गर्दै नगरको समृद्धी र नगरवासीको खुसीमा योगदान गर्न आव्हान गर्दछु ।

"कोरोनाको जोखिमबाट - आफु पनि बचौं र अरुलाई पनि बचाऔं"

धन्यवाद !

। । जय बडीमालिका ॥